

Předpokládaný vývoj hospodaření měst a obcí v roce 2014 a predikce na rok 2015

Zadluženost obcí

*Miroslav Matej, Ministerstvo financí
leden 2015*

Hospodaření obcí v roce 2014

stav: listopad 2013 vs. listopad 2014

	listopad 2013	listopad 2014	% změna
Příjmy	226,78	238,93	+ 5,4 %
Výdaje	205,34	229,26	+ 11,6 %
Saldo	21,44	9,66	- 45,1 %

Hospodaření obcí v roce 2014 skutečnost 2013 vs. odhad 2014

	rok 2013	odhad rok 2014	% změna
Příjmy	256,18	263,4	+ 2,8 %
Výdaje	238,67	251,8	+ 5,5 %
Saldo	17,51	11,6	- 66,2 %

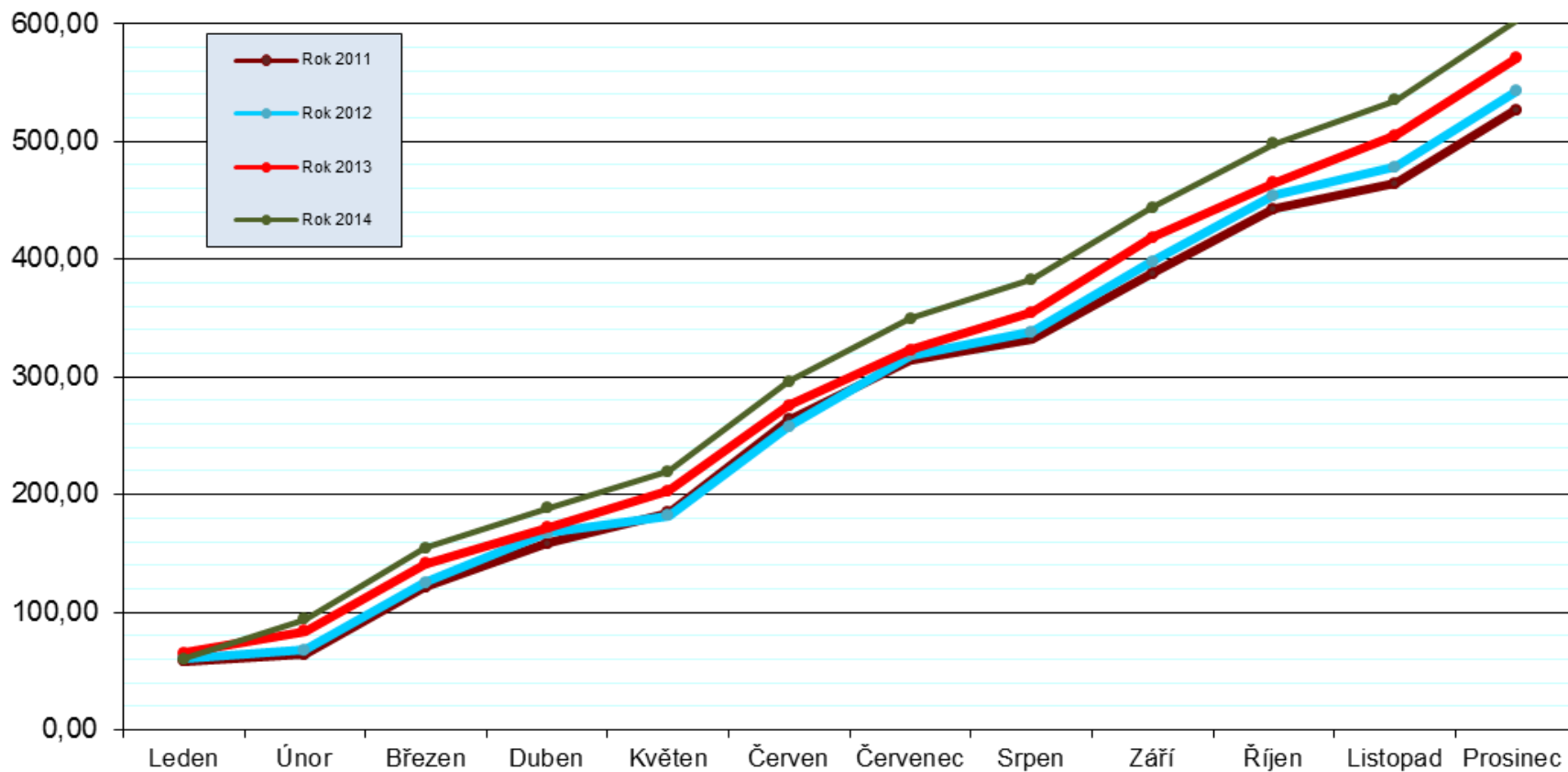
Daňové příjmy obcí: 11/2013 vs. 11/2014 (skutečnost)

Ukazatel (v mil. Kč)	Období		Meziroční srovnání	
	11/2013	11/2014	mil. Kč	%
Daňové příjmy	144 936,91	151 856,73	6 919,82	104,8%
Daně z příjmů fyzických osob	32 121,52	33 661,79	1 540,27	104,8%
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	26 831,26	28 245,76	1 414,50	105,3%
<i>ze samostatné výdělečné činnosti</i>	2 447,76	2 210,93	-236,83	90,3%
<i>z kapitálových výnosů</i>	2 842,22	3 204,78	362,55	112,8%
Daně z příjmů právnických osob	32 967,40	33 754,36	786,96	102,4%
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	27 398,38	27 908,60	510,22	101,9%
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	5 569,01	5 845,67	276,65	105,0%
<i>daň z příjmů právnických osob za kraje</i>				
Daň z přidané hodnoty	58 463,70	62 460,65	3 996,96	106,8%
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	14 393,25	14 801,63	408,38	102,8%
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	2 310,06	2 249,60	-60,47	97,4%
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	4 947,54	4 893,72	-53,82	98,9%
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	4 927,85	5 330,21	402,36	108,2%
<i>správní poplatky</i>	2 207,80	2 328,10	120,30	105,4%
Daň z nemovitostí	6 990,56	7 177,92	187,36	102,7%
Ostatní daňové příjmy	0,49	0,24	-0,25	48,9%
Stav na bankovních účtech	81 926,54	87 793,43	5 866,89	107,2%

Vývoj celostátního inkasa sdílených daní

Celostátní inkaso - DPH, DPPO, DPFO srážková, závislá, z přiznání (mld. Kč)

Státní rozpočet 2015 a obce

Predikce základních makroekonomických indikátorů

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	3 791	3 823	3 846	3 884	4 061	4 216	4 372	4 544
	<i>růst v %, s.c.</i>	2,5	1,8	-1,0	-0,9	2,7	2,5	2,5	2,5
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	0,9	0,5	-2,1	0,1	1,6	1,4	1,9	1,9
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	0,2	-2,7	-1,9	1,6	1,9	1,6	1,3	1,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	1,0	0,4	-4,5	-3,5	4,1	3,5	3,3	3,2
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,6	1,9	1,7	-0,3	0,6	0,5	0,6	0,6
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	-1,6	-0,9	1,6	1,9	1,8	1,3	1,1	1,3
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,5	1,9	3,3	1,4	0,6	1,7	2,0	1,9
Zaměstnanost	<i>růst v %</i>	-1,0	-0,3	0,4	1,0	0,5	0,2	0,2	0,2
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,3	6,7	7,0	7,0	6,4	6,1	5,9	5,7
Objem mezd a platů dom. koncept	<i>růst v %, b.c.</i>	0,8	2,2	1,8	-0,9	2,8	3,8	4,1	4,3
Podíl běžného účtu na HDP	<i>%</i>	-3,9	-2,7	-1,3	-1,4	0,4	0,0	-0,3	-0,4
Předpoklady:									
Směnný kurz CZK/EUR		25,3	24,6	25,1	26,0	27,4	27,4	26,9	26,4
Dlouhodobé úrokové sazby 10 let	<i>% p.a.</i>	3,7	3,7	2,8	2,1	1,9	2,4	2,8	3,0
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	79,6	111,3	111,6	108,6	108,2	103,5	98,0	95,5
HDP eurozóny EA12	<i>růst v %, s.c.</i>	1,9	1,6	-0,6	-0,4	1,1	1,6	1,8	2,1

Zdroj: MF ČR: Makroekonomická predikce ČR, červenec 2014.

Predikce daňových příjmů obcí dle RUD na roky 2014 a 2015

Daňový příjem ¹⁾ (v mld. Kč)	Rok 2014	Rok 2015	2015/2014
Daň z přidané hodnoty	65,7	67,0	102,0%
Daň z příjmů právnických osob celkem	35,7	36,7	102,8%
<i>Daň z příjmů právnických osob</i>	<i>30,1</i>	<i>31,1</i>	<i>103,3%</i>
<i>DPPO placena kraji a obcemi</i>	<i>5,6</i>	<i>5,6</i>	<i>100,0%</i>
Daň z příjmů fyzických osob celkem	37,5	39,6	105,6%
<i>Daň z příjmů fyzických osob - zvláštní sazba</i>	<i>3,1</i>	<i>3,2</i>	<i>103,2%</i>
<i>Daň z příznání celkem</i>	<i>2,2</i>	<i>2,8</i>	<i>127,3%</i>
• <i>daň z příznání - sdílená část výnosů</i>	<i>0,7</i>	<i>0,9</i>	<i>128,6%</i>
• <i>daň z příznání - 30 % dle místa vzniku</i>	<i>1,5</i>	<i>1,9</i>	<i>126,7%</i>
<i>Daň ze závislé činnosti celkem</i>	<i>32,2</i>	<i>33,6</i>	<i>104,3%</i>
• <i>daň ze závislé činnosti - sdílená část</i>	<i>30,2</i>	<i>31,5</i>	<i>104,3%</i>
• <i>daň ze závislé činnosti - 1,5 % motivace</i>	<i>2,0</i>	<i>2,1</i>	<i>105,0%</i>
Daň z nemovitých věcí	10,0	10,1	101,0%
DAŇOVÉ PŘÍJMY dle RUD CELKEM²⁾	148,9	153,4	103,0%

1) vč. RUD hl. m. Prahy (§ 4 - působnost obce)

2) propočet vychází z predikce celostátního inkasa; vliv zpoždění při převodech DP v závěru roku není zohledněn 8

Predikce DP krajů dle RUD na roky 2014 a 2015

Daňový příjem ¹⁾ (v mld. Kč)	Rok 2014	Rok 2015	Index 2015/2014
Daň z přidané hodnoty	24,8	25,3	102,0%
Daň z příjmů právnických osob celkem	11,6	12,1	104,3%
<i>Daň z příjmů právnických osob</i>	<i>11,4</i>	<i>11,8</i>	<i>103,5%</i>
<i>DPPO placena kraji a obcemi</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>150,0%</i>
Daň z příjmů fyzických osob celkem	12,9	13,4	103,9%
<i>Daň z příjmů fyzických osob - zvláštní sazba</i>	<i>1,2</i>	<i>1,2</i>	<i>100,0%</i>
<i>Daň z přiznání celkem</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>100,0%</i>
<i>• daň z přiznání - sdílená část výnosů</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>100,0%</i>
<i>• daň z přiznání - 30 % dle místa vzniku</i>			
<i>Daň ze závislé činnosti celkem</i>	<i>11,4</i>	<i>11,9</i>	<i>104,4%</i>
<i>• daň ze závislé činnosti - sdílená část</i>	<i>11,4</i>	<i>11,9</i>	<i>104,4%</i>
<i>• daň ze závislé činnosti - 1,5 % motivace</i>			
Daň z nemovitých věcí			
DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM²⁾	49,3	50,8	103,0%

1) vč. RUD hl. m. Prahy (§ 3 - působnost kraje)

2) Propočet vychází z predikce celostátního inkasa, vliv zpoždění při převodech DP v závěru roku není zohledněn 9

Transfery obcím

	Obce a hl. m. Praha
Dotace z kapitoly VPS	8,90 mld. Kč
z toho: Finanční vztahy SR k rozpočtům ÚSC	8,25 mld. Kč
Ostatní dotace z kapitoly VPS	0,65 mld. Kč
Dotace z ostatních kapitol SR	16,91 mld. Kč
Celkem	25,81 mld. Kč

Vybrané dotace obcím z kapitoly VPS v roce 2015

v Kč	Obce	Hl. m. Praha	Celkem
Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům územních samosprávných celků	7 434 739 068	814 349 000	8 249 088 068
<i>* příspěvek na výkon státní správy</i>	7 411 379 000	814 349 000	8 225 728 000
<i>* dotace na vybraná zdravotnická zařízení</i>	23 360 068		23 360 068
Další prostředky pro ÚSC		45 000 000	45 000 000
Financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb (Praha)		45 000 000	45 000 000
Výdaje vedené v EDS/SMVS celkem	525 000 000		525 000 000
Celkem	7 959 739 068	859 349 000	8 819 088 068

Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí

OBCE

Příspěvek na výkon státní správy 7 411 379 tis. Kč

Dotace na vybraná zdravotnická zařízení 23 360 tis. Kč

• dotace na jedno místo je stanovena na 93 068 Kč

CELKEM 7 434 739 tis. Kč

HL. MĚSTO PRAHA

Působnost obce + působnost kraje 814 349 tis. Kč

CELKEM 8 249 088 tis. Kč

K R A J	Účelové dotace na běžné výdaje a příspěvky		(Kč)
	dotace na vybraná zdravotnická zařízení	příspěvek na výkon státní správy	Ú h r n
Středočeský		1 070 827 200	1 070 827 200
Jihočeský		511 331 000	511 331 000
Plzeňský	9 213 732	483 595 600	492 809 332
Karlovarský		233 143 500	233 143 500
Ústecký		599 350 500	599 350 500
Liberecký	2 047 496	328 811 800	330 859 296
Královéhradecký		439 168 500	439 168 500
Pardubický		418 376 600	418 376 600
Kraj Vysočina		430 100 300	430 100 300
Jihomoravský	5 584 080	1 013 406 500	1 018 990 580
Olomoucký		475 752 500	475 752 500
Zlínský		461 535 800	461 535 800
Moravskoslezský	6 514 760	945 979 200	952 493 960
Ú h r n	23 360 068	7 411 379 000	7 434 739 068

Zadluženost

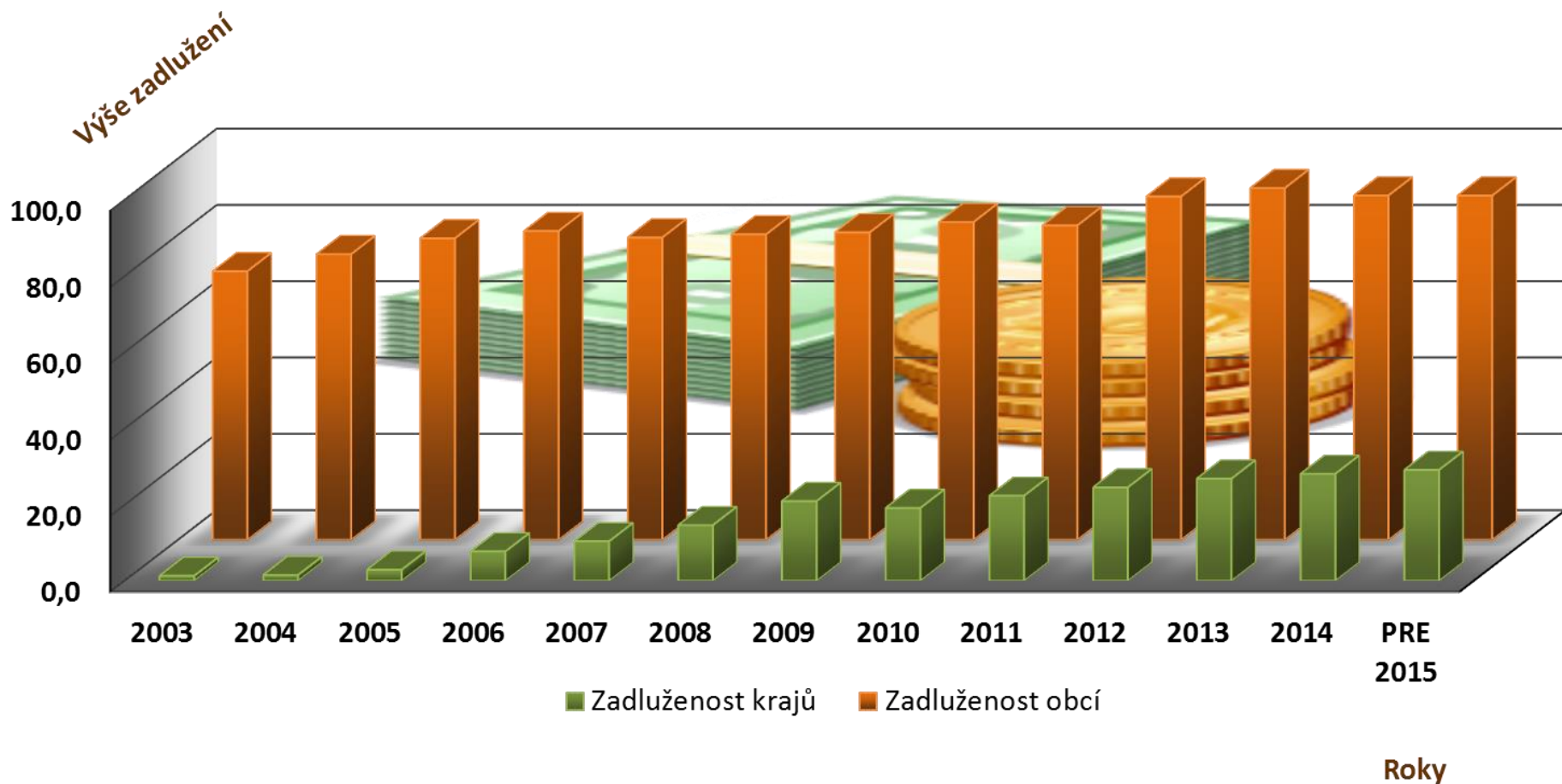
Zadluženost obcí a krajů

(mld. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	odhad 2015
Kraje	2,9	7,7	10,4	14,6	20,9	19,1	22,3	24,5	26,8	28,1	29,1
<i>Index</i>	193,3%	265,5%	134,5%	140,8%	143,2%	91,4%	116,8%	109,9%	109,4%	104,7%	103,7%
Obce	79,0	81,0	79,3	80,1	80,6	83,3	82,4	90,0	92,2	90,28	90,25
<i>Index</i>	105,6%	102,4%	97,9%	101,0%	100,7%	103,3%	98,9%	109,2%	102,4%	97,9%	100,0%

Zadluženost obcí a krajů v letech 2003 až 2015 (mld. Kč)

Návrhy zákonů o rozpočtové odpovědnosti

Rozpočtová odpovědnost

- Navrhovaná právní úprava:
 - **ústavní zákon o rozpočtové odpovědnosti**
 - **zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti**
 - **novelizace 14 dalších předpisů (vč. 250/2000 Sb.)**
- Návrhy předloženy MF v srpnu Úřadu vlády
- Legislativní rada vlády – přerušeno, jednání 15/1
- Navrhovaná účinnost: 1.1.2016

Cíle a principy navrhované právní úpravy

- **zdravé a dlouhodobě udržitelné veřejné finance**
- posílení **transparentnosti** veřejných financí
- **nezávislé analýzy a prognózy** – zřízení Národní rozpočtové rady
- střednědobá dimenze rozpočtového procesu
- vymezení sektoru veřejných institucí
- **číselná fiskální pravidla** – pravidla hospodaření státu a ÚSC

Sektor veřejných institucí

cca 17 500 subjektů

- organizační složky státu (283)
- státní příspěvkové organizace (153)
- státní fondy (6)
- veřejná výzkumné instituce (67)
- veřejné vysoké školy (26)
- zdravotní pojišťovny (7)

pokrač.

Sektor veřejných institucí

- ÚSC (14 + 6247)
- příspěvkové organizace zřízené ÚSC (9 819)
- DSO (735)
- regionální rady (7)
- právnické osoby založené za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, jejichž zakladatelem je veřejná instituce
 - financovaná veřejnou institucí
 - řízená veřejnou institucí (schopnost prosadit jmenování/odvolání manažerů)

Dluhové pravidlo (dluhová brzda)

- požadavky na všechny veřejné instituce
„výše zadlužení nejméně **55% HDP**“
- korekční mechanismus (prevence proti dosažení **60%**)
- vláda předloží Sněmovně návrh **vyrovnaného nebo přebytkového** státního rozpočtu
- **ÚSC schválí svůj rozpočet** na následující rok jako **vyrovnaný nebo přebytkový; schodkový** v případě, že schodek je možné uhradit prostředky z minulých let nebo návratnou finanční výpomocí od jiné veřejné instituce

Výjimky

- krizové situace
- zhoršování bezpečnostní situace státu

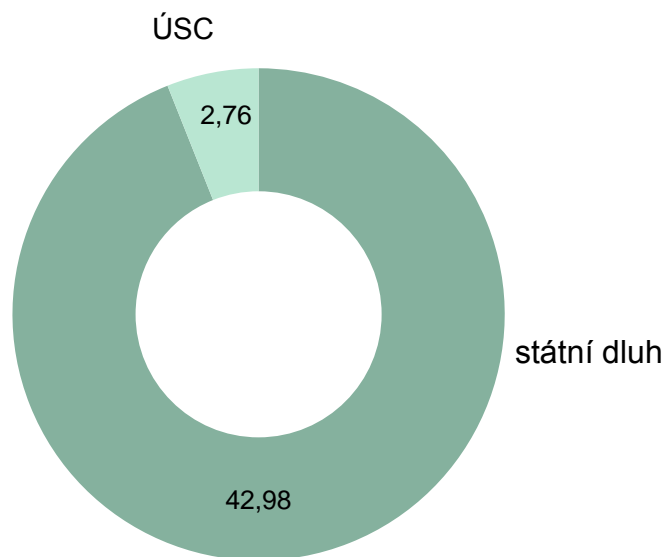
**aktuální výše
dluhu:
46 %**

Vládní dluh

2013 (v % HDP)

Σ 46 %

Klesající trend: 2013 (45,7%) 2014 (44,1%) 2015 (42,5%) 2016 (41,5%)

Číselné fiskální pravidlo - ÚSC

Výše dluhu ÚSC (vč. RO) nesmí překročit 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 roky

Příjmy: souhrn všech peněžitých plnění přijatých do rozpočtu v průběhu kalendářního roku

Dluh ÚSC:

- nesplacené závazky z vydaných dluhopisů, přijatých úvěrů, zápůjček a návratných finančních výpomocí
- realizace plnění ze záruk, vystavených směnek

Číselné fiskální pravidlo - ÚSC

Překročí-li ÚSC fiskální pravidlo:

- povinnost **snížit dluh nejméně o 5 % z rozdílu** mezi výší dluhu a 60% průměru příjmů za poslední 4 roky

Nesníží-li dluh:

- stát každoročně **pozastaví převod výnosu daní**, určených ÚSC, **ve výši 5 % z rozdílu** mezi výší dluhu ÚSC a 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky

Účinnost od 1. ledna 2018

Zrušení pozastavení:

- na žádost ÚSC – použití k uhrazení dluhu vzniklého před překročením
- z moci úřední – při poklesu dluhu pod 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky

Číselné fiskální pravidlo - ÚSC

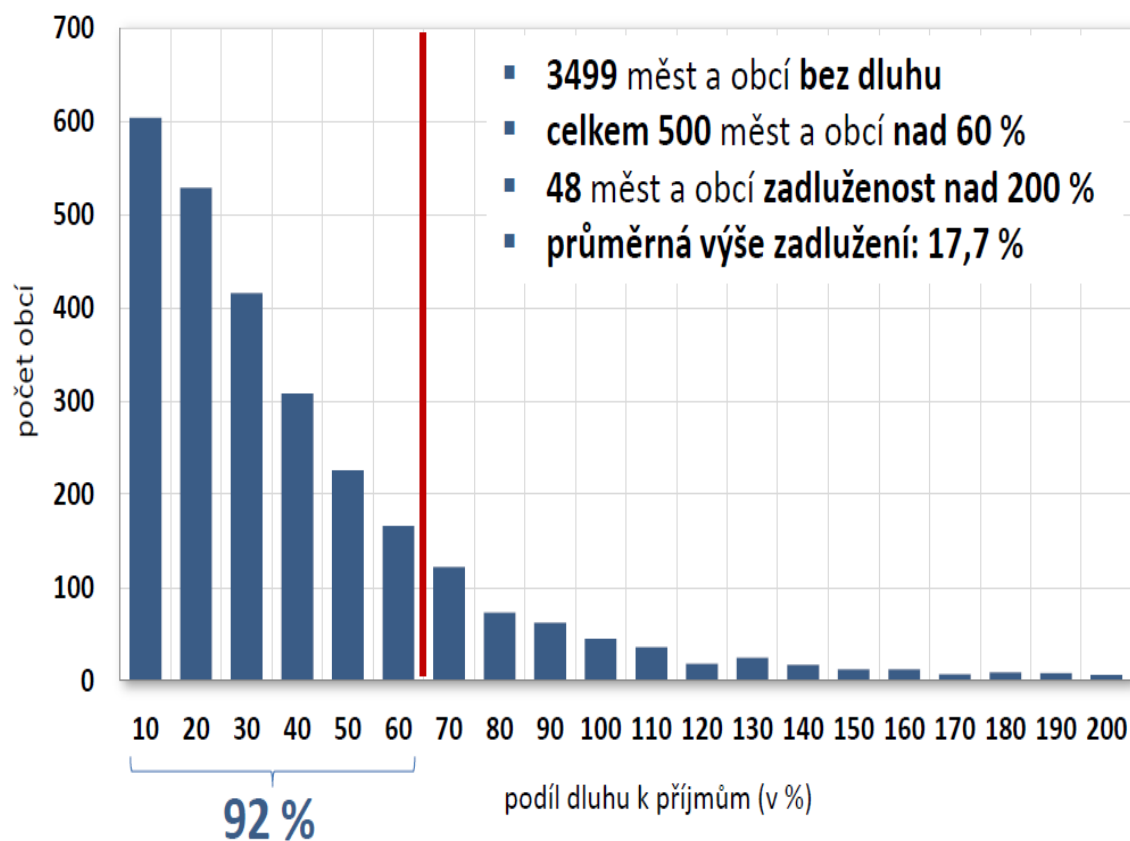
- **92 % obcí** dluhové pravidlo **splňuje**, tj. má dluh do 60%
- k 31. 12. 2013 **překročilo** hranici **60% 500 obcí**, tj. **8 %** z celkového počtu
- u **198 obcí** (3,2 %) ukazatel překročil hodnotu **100 %**
- s dodržením pravidla se potýkají **menší obce** (155 obcí)
- pravidlo **nedodrželo jen 33 měst**, z toho **4 statutární**
- hodnotu pravidla nepřekračuje **žádný z krajů**

Tato skutečnost souvisí s výrazně kratší délkou existence krajů a se zahrnutím dotací na regionální školství

Průměrná hodnota ukazatele u krajů činí cca 20 %

Číselné fiskální pravidlo - ÚSC

Kraje

Olomoucký kraj	44,88%
Karlovarský kraj	26,87%
Zlínský kraj	23,70%
Pardubický kraj	21,36%
Středočeský kraj	18,76%
Jihomoravský kraj	16,67%
Ústecký kraj	16,54%
Liberecký kraj	15,87%
Moravskoslezský kraj	13,33%
Jihočeský kraj	10,51%
Královehradecký kraj	10,37%
Kraj Vysočina	9,19%
Plzeňský kraj	0,00%
Hlavní město Praha	51,85%

PRŮMĚR

19,99%

Aplikace nápravného mechanismu

Nedojde po zavedení k zásadnímu ohrožení fungování některé z dotčených obcí?

- u více než **84 %** dotčených **obcí by pozastavený podíl na sdílených daních činil méně než 5 % jejich celkových příjmů**. U více než 93 % by to pak bylo méně než 10 %
- téměř **80 %** z obcí, u nichž by podíl pozastavených DP na celkových příjmech přesáhl 10 %, je schopno výpadek příjmů financovat prostřednictvím **zůstatků na svých účtech**. Více než 50% z nich pak po více než jedno rozpočtové období

Děkuji za pozornost